

HƯỚNG DẪN NHIỆM VỤ HỌC TẬP HÈ

MÔN NGŨ VĂN

- **YÊU CẦU:**

1/ HS LẬP HỒ SƠ HỌC TẬP HỆ THỐNG LẠI TOÀN BỘ TRI THỨC ĐÃ HỌC

- HS lớp 10 lên lớp 11: hệ thống lại toàn bộ tri thức đã học ở lớp 10; đọc trước chương trình lớp 11.
- HS lớp 11 lên lớp 12: hệ thống lại toàn bộ tri thức đã học ở lớp 10 – 11; đọc trước chương trình lớp 12.

2/ PHẦN ĐỌC MỞ RỘNG: HS cần

- Đọc tư liệu về tác giả, ghi chép thông tin tác giả: thời đại, xuất thân, phong cách văn chương...
- Đọc tác phẩm – tìm thông tin tư liệu liên quan đến tác phẩm, ghi chép lại:
 - + thể loại, kết cấu
 - + đề tài, chủ đề, nội dung, cảm hứng...
 - + hình tượng nghệ thuật trung tâm
 - + cảm nhận sau khi đọc tác phẩm
 - + những câu thơ, câu văn ấn tượng...

- **HƯỚNG DẪN CỤ THỂ:**

PHẦN I. TRI THỨC NGŨ VĂN

A. TRI THỨC THỂ LOẠI VĂN BẢN

I. VĂN BẢN TRUYỆN

LỚP 10

1. Thần thoại, sử thi; đặc điểm không gian, thời gian, cốt truyện, nhân vật, lời người kể chuyện và lời nhân vật trong thần thoại, sử thi
2. Tiểu thuyết chương hồi
3. Tiểu thuyết và truyện ngắn
4. Một số đặc điểm của truyện:
 - Điểm nhìn nghệ thuật
 - Người kể chuyện hạn tri và người kể chuyện toàn tri

LỚP 11

1. Truyện thơ dân gian
2. Truyện thơ Nôm
3. Truyện – Truyện ngắn hiện đại
 - Chủ đề chính, chủ đề phụ trong một văn bản có nhiều chủ đề
 - Tác dụng của sự thay đổi điểm nhìn trong truyện
 - Sự kết nối giữa lời người kể chuyện và lời nhân vật

LỚP 12

1. Truyện truyền kì – Mối quan hệ giữa truyện truyền kì và truyện cổ dân gian
2. Tiểu thuyết hiện đại

II. VĂN BẢN THƠ

LỚP 10

1. Thơ Đường luật và một số yếu tố trong thơ Đường luật
2. Thơ Nôm Đường luật – thơ Nôm Đường luật thất ngôn xen lục ngôn
3. Thơ tự do
4. Đặc điểm của thơ:
 - Chủ thể trữ tình
 - Nhân vật trữ tình
 - Hình ảnh, ngôn từ, cảm hứng chủ đạo

LỚP 11

5. Truyện thơ dân gian
6. Truyện thơ Nôm
7. Thơ văn Nguyễn Du
8. Thơ
 - Cầu tứ
 - Thơ có yếu tố tượng trưng

LỚP 12

9. Văn tế
10. Thơ hiện đại
 - Thơ trữ tình hiện đại
 - Thơ có yếu tố siêu thực

III. VĂN BẢN KỊCH

LỚP 10

1. Kịch bản chèo và kịch bản tuồng

LỚP 11

3. Bi kịch

LỚP 12

4. Hài kịch

IV. VĂN BẢN NGHỊ LUẬN

LỚP 10

1. Nghị luận xã hội trung đại
2. Văn bản nghị luận
 - Cách sắp xếp, trình bày luận đề, luận điểm, lí lẽ và dẫn chứng
 - Luận đề, luận điểm, lí lẽ, dẫn chứng

LỚP 11

3. Văn bản nghị luận
 - Luận đề, luận điểm, lí lẽ và dẫn chứng tiêu biểu, độc đáo
 - Vai trò của các yếu tố thuyết minh, biểu cảm, tự sự...trong văn bản nghị luận

LỚP 12

4. Văn nghị luận
 - Tính khẳng định và phủ định trong văn nghị luận
 - Lập luận và ngôn ngữ biểu cảm trong văn nghị luận
 - Sức thuyết phục của văn nghị luận
 - Văn chính luận

V. VĂN BẢN THÔNG TIN

LỚP 10

1. Văn bản thông tin tổng hợp
2. Bản tin

LỚP 11

1. Văn bản thông tin
 - Nhan đề
 - Bố cục, cách trình bày thông tin

HƯỚNG DẪN ÔN TẬP HÈ – NGỮ VĂN

- Thái độ người viết

LỚP 12

2. Văn bản thông tin tổng hợp

- Bố cục và mạch lạc của văn bản
- Sự phù hợp giữa nội dung và nhan đề của văn bản
- Cách chọn lọc, sắp xếp các thông tin trong văn bản
- Tính mới mẻ, cập nhật, độ tin cậy của dữ liệu, thông tin
- Dữ liệu sơ cấp, thứ cấp

VI. VĂN BẢN KÍ

LỚP 11

1. Tùy bút, tản văn

2. Truyện kí

LỚP 12

3. Nhật kí, phóng sự, hồi kí

4. Tính phi hư cấu và một số thủ pháp nghệ thuật trong nhật kí, phóng sự, hồi kí

PHẦN II. TRI THỨC TIẾNG VIỆT

LỚP 10

1. Sửa lỗi dùng từ
2. Sửa lỗi về trật tự từ
3. nghĩa của một số cách sắp xếp trật tự từ trong câu; sửa các lỗi về trật tự từ trong bài viết, bài nói
4. Sửa được các lỗi lặp từ, dùng từ không đúng quy tắc ngữ pháp, không hợp phong cách ngôn ngữ.
5. Cách trích dẫn, chú thích trong văn bản;
6. Một số phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ
7. Biện pháp tu từ liệt kê
8. Biện pháp tu từ chêm xen
9. Đặc điểm các biện pháp tu từ dựa trên quan hệ liên tưởng: so sánh, ẩn dụ, hoán dụ, nhân hóa.
10. Đặc điểm các biện pháp tu từ dựa trên quan hệ
11. Sửa lỗi về đoạn văn và văn bản

LỚP 11

HƯỚNG DẪN ÔN TẬP HÈ – NGỮ VĂN

12. Biện pháp lập cấu trúc
13. Điệp ngữ, đảo ngữ, liệt kê, nói quá, nói giảm – nói tránh...
14. Biện pháp tu từ đối
15. Đặc điểm ngôn ngữ nói và ngôn ngữ viết
16. Lỗi về thành phần câu và cách sửa
17. Hiện tượng phá vỡ những quy tắc ngôn ngữ thông thường
18. Cách giải thích nghĩa của từ và cách trình bày tài liệu tham khảo
19. Ngôn ngữ nói và ngôn ngữ viết
20. Ôn tập các biện pháp tu từ: so sánh, nhân hóa, ẩn dụ chuyển đổi cảm giác, câu hỏi tu từ, lập cấu trúc...
21. Cách giải thích nghĩa của từ
22. Cách trình bày tài liệu tham khảo trong một báo cáo, nghiên cứu

LỚP 12.

23. Ngôn ngữ trang trọng và ngôn ngữ thân mật
24. Lỗi logic, câu mơ hồ và cách sửa
25. Biện pháp tu từ nghịch ngữ
26. Tôn trọng và bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ trong học tập và nghiên cứu
27. Biện pháp tu từ nói mỉa
28. Giữ gìn và phát triển Tiếng Việt
29. Phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ

PHẦN III. CÁC DẠNG LÀM VĂN

LỚP 10

1. Viết bài văn nghị luận về một vấn đề xã hội:
 - Đặc điểm
 - Cách tìm ý
 - Bố cục bài viết và các bước triển khai
2. Viết bài văn nghị luận về một vấn đề xã hội (tu tưởng đạo lý)
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
3. Viết báo cáo kết quả nghiên cứu về một vấn đề:
 - Đề cương báo cáo kết quả nghiên cứu
4. Viết bài luận thuyết phục người khác từ bỏ một thói quen hay một quan niệm
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
5. Thảo luận về một vấn đề có những ý kiến khác nhau
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý

HƯỚNG DẪN ÔN TẬP HÈ – NGŨ VẤN

6. Viết bản nội quy, hướng dẫn nơi công cộng
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
7. Viết bài luận về bản thân
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
8. Thuyết trình và thảo luận về một địa chỉ văn hoá
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
9. Viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá một tác phẩm truyện (cái hay, cái đẹp về nội dung, nghệ thuật)
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
10. Viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá một tác phẩm thơ (cái hay cái đẹp về nội dung, nghệ thuật)
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
11. Viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá một tác phẩm văn học
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
12. Giới thiệu, đánh giá về đẹp của tác phẩm văn học

LỚP 11

13. Viết bài nghị luận xã hội về một tư tưởng đạo lí
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
14. Viết được bài nghị luận về một tác phẩm nghệ thuật (điện ảnh, sân khấu, âm nhạc, hội hoạ,...)
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
15. Viết bài nghị luận về một vấn đề đặt ra trong tác phẩm văn học
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
16. Thảo luận về một vấn đề xã hội đặt ra trong tác phẩm văn học
17. Viết bài thuyết minh tổng hợp
 - Cách triển khai
 - Cách sử dụng lồng ghép các yếu tố miêu tả, tự sự, biểu cảm, nghị luận trong bài thuyết minh

HƯỚNG DẪN ÔN TẬP HÈ – NGŨ VẤN

18. Viết bài nghị luận về một tác phẩm truyện (Phân tích, đánh giá một số yếu tố nội dung hoặc hình thức của tác phẩm truyện)
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
19. Viết bài nghị luận về một tác phẩm thơ (Phân tích, đánh giá một số yếu tố nội dung hoặc hình thức của tác phẩm thơ)
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
20. Viết báo cáo nghiên cứu về một vấn đề tự nhiên hoặc xã hội
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
21. Viết bài nghị luận về một tác phẩm kịch
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
22. Viết bài nghị luận về một hiện tượng đời sống
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý

LỚP 12

23. Viết bài nghị luận so sánh, đánh giá hai tác phẩm truyện
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
24. Viết báo cáo kết quả của bài tập dự án
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
25. Viết bài nghị luận so sánh hai tác phẩm kí
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
26. Viết bài nghị luận về một vấn đề có liên quan đến tuổi trẻ
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
27. Thuyết trình về một vấn đề của tuổi trẻ có liên quan đến cơ hội và thách thức đối với đất nước
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
28. Viết bài nghị luận về vai trò của văn học đối với tuổi trẻ
 - Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
29. Viết bài nghị luận về quan niệm yêu nước của tuổi trẻ

HƯỚNG DẪN ÔN TẬP HÈ – NGŨ VẤN

- Tìm ý
 - Dàn ý
30. Viết thư trao đổi công việc hoặc một vấn đề đáng quan tâm
- Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
31. Tranh luận về một vấn đề có những ý kiến trái ngược nhau
- Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
32. Viết bài nghị luận so sánh, đánh giá hai tác phẩm thơ
- Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý
33. Viết bài phát biểu trong lễ phát động một phong trào hoặc một hoạt động xã hội
- Cách tìm ý
 - Bố cục và dàn ý

PHẦN IV. MỘT SỐ TRI THỨC LÝ LUẬN KHI ĐỌC HIỂU VĂN BẢN VĂN HỌC

LỚP 10

1. Bối cảnh lịch sử, văn hóa, xã hội đối với việc đọc hiểu tác phẩm văn học
2. Tác phẩm văn học và người đọc
3. Giá trị văn hóa và triết lý nhân sinh trong văn học

LỚP 11

4. Bối cảnh lịch sử, môi trường gia đình, cuộc đời tác giả đối với việc đọc hiểu thơ văn
5. Đặc điểm ngôn ngữ văn học

LỚP 12

6. Giá trị nhận thức, giáo dục, thẩm mỹ của văn học
7. Phong cách cổ điển
8. Phong cách nghệ thuật của văn học trung đại Việt Nam
9. Phong cách lãng mạn
10. Phong cách hiện thực
11. Phong cách hiện đại
12. Phong cách nghệ thuật

PHẦN V. TÁC GIA VĂN HỌC

HƯỚNG DẪN ÔN TẬP HÈ – NGŨ VĂN

1. Thơ văn Nguyễn Trãi
2. Thơ văn Nguyễn Du
3. Thơ văn Nguyễn Ái Quốc – Hồ Chí Minh

PHẦN VI. ĐỌC MỞ RỘNG

1. *Truyền kì mạn lục* của Nguyễn Dữ
2. *TRUYỆN KIỀU* của Nguyễn Du
3. *TRUYỆN NGẮN* của các nhà văn:
 - Nguyễn Tuân, Thạch Lam, Nam Cao, Tô Hoài, Nguyễn Minh Châu, Duy Khán...
 - Sương Nguyệt Minh, Phong Điệp, Nguyễn Thị Thu Huệ, Văn Giá, Phan Thị Vàng Anh, Hồ Anh Thái, Phạm Duy Nghĩa, Nguyễn Bình Phương, Đỗ Bích Thúy, Nguyễn Ngọc Tư ...
4. Tiểu thuyết
 - L. Tôn-xtôi: *Chiến tranh và hòa bình*
 - Bảo Ninh: *Nỗi buồn chiến tranh*
5. KÝ – TÙY BÚT – TẢN VĂN
 - Nguyễn Tuân: *Phở, Tờ hoa, Trang hoa, Người lái đò Sông Đà, Hà Nội ta đánh Mỹ giỏi...*
 - Thạch Lam: *Hà Nội băm sáu phố phường*
 - Băng Sơn: *Thú ăn chơi người Hà Nội*
 - Vũ Bằng: *Thương nhớ mười hai, Miếng ngon Hà Nội*
 - Hoàng Phủ Ngọc Tường: *Ai đã đặt tên cho dòng sông?, Hoa trái quanh tôi, Sứ thi buồn...*
 - Hữu Ngọc: *Lãng du trong văn hóa Việt Nam*
 - Đại tướng Võ Nguyên Giáp, *Tổng tập hồi kí*
 - Nhật kí Đặng Thùy Trâm
 - Nhật kí Nguyễn Văn Thạc
6. KỊCH
 - Si-le: *Âm mưu và tình yêu*
 - Secxpia: *Hăm-let, Rô-mê-ô và Giu-li-ét*
 - Nguyễn Huy Tưởng: *Vĩnh biệt Cửu Trùng Đài*
 - Lưu Quang Vũ: *Hồn Trương Ba da hàng thịt*
7. THƠ
 - Hoài Thanh – Hoài Chân: *Thi nhân Việt Nam*
 - Thơ Tố Hữu, Chính Hữu, Quang Dũng, Nguyễn Đình Thi, Nguyễn Khoa Điềm, Nguyễn Duy, Thanh Thảo, Xuân Quỳnh, Lưu Quang Vũ, Xuân Quỳnh, Trần Vàng Sao, Dương Thuấn, Trương Nam Hương, Nguyễn Linh Khiếu, Nguyễn Tiến Thanh, Trần Quang Quý, Đỗ Trọng Khoir...

DUSAN BUI